

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної роботи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”:

Перший проректор

Набока Набока О.Г.

«30» серпня 2021 р.

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНИЙ РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ»**

підготовки здобувачів першого (бакалаврського)

рівня вищої освіти

спеціальності 232 Соціальне забезпечення

за освітньо-професійною програмою «Соціальне забезпечення»

мова навчання українська

Слов'янськ – 2021 р.

Розробник:

Трубник І. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Рецензенти:

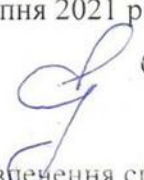
Панасенко Е. А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології ДВНЗ «ДДПУ»

Співак Я. О., доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Робоча навчальна програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри соціальної роботи

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

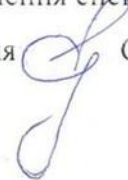
Завідувач кафедри

С.В. Коношенко

Погоджено групою забезпечення спеціальності 232 Соціальне забезпечення

Керівник групи забезпечення

С.В. Коношенко

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

30 серпня 2021 р. протокол №1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 150	Рік підготовки:	
	2-й	2-й
	Семестр	
	3-й	3-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 4 самостійної роботи студента – 5	28 год.	6 год.
	Практичні	
	36 год.	6 год.
	Самостійна робота	
	86 год.	138 год.
	Вид контролю: екзамен	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Соціально-комунікативний розвиток особистості» є формування у здобувачів цілісної системи поглядів на проблему соціально-комунікативного розвитку в контексті теорії особистості.

**2. Матриця результатів навчання, методів навчання, методів контролю
з навчальної дисципліни «Соціально-комунікативний розвиток особистості»**

Результати навчання	Методи навчання	Методи контролю
<p>Використовувати усну та письмову комунікацію українською мовою для здійснення професійної діяльності з дотриманням орфоепічних, стилістичних, жанрових норм.</p> <p>Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців урахуваючи особливості психологічних типів людей і їх проявів у діловому спілкуванні.</p> <p>Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців з урахуванням факторів безконфліктного спілкування. Організовувати соціальну роботу з різними категоріями населення застосовуючи softskills-навички (ораторські та комунікативні) в практичних ситуаціях.</p> <p>Здійснювати профілактичну, реабілітаційну, дозвілльєву роботу з різними категоріями населення застосовуючи виразність власного мовлення.</p>	<p>Метод проблемного викладення матеріалу, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, кейс-метод, створення ситуацій зацікавленості, ігрові вправи, тренінги, метод інтерв'ю, самостійна робота (творчі завдання)</p>	<p>Усний фронтальний контроль, письмовий індивідуальний контроль, тестування, метод самоконтролю, екзамен</p>

3. Структура навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	зокрема			усього	зокрема		
		л	п	с.р		л	п	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тема 1. Теоретичні засади дисципліни «Соціально-комунікативний розвиток особистості»	6	2	-	4	6	-	-	6
Тема 2. Історія культури спілкування	6	2	-	4	8	2	-	6
Тема 3. Спілкування як комунікація	8	2	2	4	7	-	-	7
Тема 4. Комунікація, її моделі	8	2	2	4	7	-	-	7
Тема 5. Комунікативний контроль	6	-	2	4	9	-	2	7
Тема 6. Параметри спілкування	8	2	2	4	7	-	-	7
Тема 7. Комунікативна взаємодія	6	-	2	4	7	-	-	7
Тема 8. Параметри комунікації	8	2	2	4	7	-	-	7
Тема 9. Соціально-комунікативний розвиток як засіб соціалізації	8	2	2	4	7	-	-	7
Тема 10. Дослідження соціально-комунікативного розвитку особистості у філософії та психології	8	2	2	4	7	-	-	7
Тема 11. Вивчення соціально-комунікативного розвитку особистості в європейській педагогіці початку ХХ століття	8	2	2	4	7	-	-	7
Тема 12. Вивчення соціально-комунікативного розвитку особистості у вітчизняній педагогіці ХХ століття	8	2	2	4	7	-	-	7
Тема 13. Особливості соціально-	6	-	2	4	7	-	-	7

комунікативної компетентності у дітей								
Тема 14. Педагогічна сутність процесу соціально-комунікативного розвитку особистості дитини	8	2	2	4	7	-	-	7
Тема 15. Формування соціально-комунікативної компетентності у дітей на ранніх етапах соціалізації	8	2	2	4	9	2	-	7
Тема 16. Соціально-комунікативна компетентність фахівця	6	-	2	4	7	-	-	7
Тема 17. Психолого-педагогічні умови формування соціально-комунікативної компетентності особистості професіонала	8	2	2	4	9	2	-	7
Тема 18. Формування соціально-комунікативної компетентності майбутніх фахівців	8	2	2	4	7	-	-	7
Тема 19. Методи формування соціально-комунікативної компетенції майбутніх фахівців	9	-	2	7	9	-	2	7
Тема 20. Ігрові технології формуванні соціально-комунікативної компетентності майбутніх фахівців	9	-	2	7	9	-	2	7
Усього:	150	28	36	86	150	6	6	138

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Загальні питання проблеми спілкування	2	-
2	Спілкування як форма існування і виявлення людської сутності	2	2
3	Комунікативна сторона спілкування	2	-
4	Моделі комунікації	2	-
5	Інтерактивні параметри спілкування	2	-
6	Перцептивні параметри комунікації	2	-
7	Соціально-комунікативний розвиток – умова, засіб та результат соціалізації	2	-
8	Проблема соціально-комунікативного розвитку особистості в західних філософських і соціально-психологічних теоріях	2	-
9	Проблема соціально-комунікативного розвитку в альтернативних системах європейської педагогіки початку ХХ століття	2	-
10	Психолого-педагогічні концепції соціально-комунікативного розвитку особистості у вітчизняній педагогіці ХХ століття	2	-
11	Педагогічна сутність процесу соціально-комунікативного розвитку особистості дитини	2	-
12	Формування соціально-комунікативної компетентності у дітей на ранніх етапах соціалізації	2	2
13	Психолого-педагогічні умови формування соціально-	2	2

	комунікативної компетентності особистості професіонала		
14	Структура соціально-комунікативної компетентності	2	
	Усього:	28	6

4.2. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1.	Комунікативна сторона спілкування	2	-
2.	Моделі комунікації	2	-
3.	Діагностика комунікативного контролю	2	2
4.	Інтерактивні параметри спілкування	2	-
5.	Проблеми дослідження комунікативної взаємодії	2	-
6.	Перцептивні параметри комунікації	2	-
7.	Соціально-комунікативний розвиток – умова, засіб та результат соціалізації	2	-
8.	Проблема соціально-комунікативного розвитку особистості в західних філософських і соціально-психологічних теоріях	2	-
9.	Проблема соціально-комунікативного розвитку в альтернативних системах європейської педагогіки початку ХХ століття	2	-
10.	Психолого-педагогічні концепції соціально-комунікативного розвитку особистості у вітчизняній педагогіці ХХ століття	2	-
11.	Дитинство в сучасному соціумі	2	-
12.	Педагогічна сутність процесу соціально-комунікативного розвитку особистості дитини	2	-
13.	Формування соціально-комунікативної	2	-

	компетентності у дітей на ранніх етапах соціалізації		
14.	Професійна освіта як здобуток особистості	2	-
15.	Психолого-педагогічні умови формування соціально-комунікативної компетентності особистості професіонала	2	-
16.	Структура соціально-комунікативної компетентності	2	-
17.	Метод формування комунікативної компетенції в системі вищої освіти	2	2
18.	Ігрові технології К. Фопеля у формуванні соціально-комунікативної компетентності	2	2
	Усього:	36	6

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Теоретичні засади дисципліни «Соціально-комунікативний розвиток особистості»	4	6
2	Історія культури спілкування	4	6
3	Спілкування як комунікація	4	7
4	Комунікація, її моделі	4	7
5	Комунікативний контроль	4	7
6	Параметри спілкування	4	7
7	Комунікативна взаємодія	4	7
8	Параметри комунікації	4	7
9	Соціально-комунікативний розвиток як засіб соціалізації	4	7
10	Дослідження соціально-комунікативного розвитку особистості у філософії та психології	4	7
11	Вивчення соціально-комунікативного розвитку	4	7

	особистості в європейській педагогіці початку XX століття		
12	Вивчення соціально-комунікативного розвитку особистості у вітчизняній педагогіці XX століття	4	7
13	Особливості соціально-комунікативної компетентності у дітей	4	7
14	Педагогічна сутність процесу соціально-комунікативного розвитку особистості дитини	4	7
15	Формування соціально-комунікативної компетентності у дітей на ранніх етапах соціалізації	4	7
16	Соціально-комунікативна компетентність фахівця	4	7
17	Психолого-педагогічні умови формування соціально-комунікативної компетентності особистості професіонала	4	7
18	Формування соціально-комунікативної компетентності майбутніх фахівців	4	7
19	Методи формування соціально-комунікативної компетенції майбутніх фахівців	7	7
20	Ігрові технології формуванні соціально-комунікативної компетентності майбутніх фахівців	7	7
	Усього	86	138

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Результати навчання здобувачів із вивчення навчальної дисципліни визначаються у балах, які виставляються згідно з критеріями оцінювання.

Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять (лекційні, практичні) та самостійної роботи. Для здобувачів заочної форми бали розподіляються пропорційно годинам у навчальному плані, відведеним на навчальні заняття та самостійну роботу.

Оцінювання результатів навчання здобувачів у процесі *лекційного заняття* виставляється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції (0,5 балів), складання її конспекту та активна участь у процесі лекції (0,5 балів).

Відповідь на *практичному занятті* оцінюється за наступними критеріями:

2 бали - здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

1,5 бал - здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

1 бал - здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється у 50 б. (денна форма навчання) та 91 б. (заочна форма навчання).

Результати поточного контролю рівня знань здобувачів очної та заочної форм навчання (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем наприкінці кожного заняття до відома всіх здобувачів і виставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять» та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Шкала оцінювання: національна та накопичувальна 100-бальна

	За національною шкалою

За накопичувальною 100-бальною шкалою	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнято	

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки «задовільно», крок шкали – 1. При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

- звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 60-80 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни;

- звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 81-100 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, за відсутності пропусків занять із усіх дисциплін семестру без поважних причин (до 10%), але за обов'язкового надання в деканат виконаних самостійних завдань із відповідної дисципліни;

- допущені до складання екзамену (у деканат обов'язково надається аркуш відповіді здобувача).

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 1	1	0,5	-	-	2,5	1
T 2	1	0,5	-	-	2,5	1
T 3	1	0,5	2	1	2,5	1
T 4	1	0,5	2	1	2,5	1
T 5	-	-	2	1	2,5	1
T 6	1	0,5	2	1	2,5	1
T 7	-	-	2	1	2,5	1
T 8	1	0,5	2	1	2,5	1
T 9	1	0,5	2	1	2,5	1
T 10	1	0,5	2	1	2,5	1
T 11	1	0,5	2	1	2,5	1
T 12	1	0,5	2	1	2,5	1
T 13	-	-	2	1	2,5	1
T 14	1	0,5	2	1	2,5	1
T 15	1	0,5	2	1	2,5	1
T 16	-	-	2	1	2,5	1
T 17	1	0,5	2	1	2,5	1
T 18	1	0,5	2	1	2,5	1
T 19	-	-	2	1	2,5	1
T 20	-	-	2	1	2,5	1
Разом	14	7	36	18	50	20

**Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами
за результатами поточного контролю (заочна форма навчання)**

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 1	-	-	-	-	4,5	1
T 2	1	0,5	-	-	4,5	1
T 3	-	-	-	-	4,5	1
T 4	-	-	-	-	4,5	1
T 5	-	-	2	1	4,5	1
T 6	-	-	-	-	4,5	1
T 7	-	-	-	-	4,5	1
T 8	-	-	-	-	4,5	1
T 9	-	-	-	-	4,5	1
T 10	-	-	-	-	4,5	1
T 11	-	-	-	-	4,5	1
T 12	-	-	-	-	4,5	1
T 13	-	-	-	-	4,5	1
T 13	-	-	-	-	4,5	1
T 15	1	0,5	-	-	4,5	1
T 16	-	-	-	-	4,5	1
T 17	1	0,5	-	-	4,5	1
T 18	-	-	-	-	4,5	1
T 19	-	-	2	1	5	1
T 20	-	-	2	1	5	1
Разом	3	1,5	6	3	91	20

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання для поточного та підсумкового контролю, екзамен, реферати, есе,

презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на профілактичних та розважальних заходах, інші види індивідуальних та групових творчих завдань.

Перелік екзаменаційних питань

1. Поняття спілкування як продукт вітчизняної філософії, соціології, психології.
2. Структура і категорії спілкування.
3. Функції спілкування.
4. Істотно людське виявлення особистості в спілкуванні.
5. Роль спілкування у формуванні людської свідомості.
6. Розвиток спілкування в онтогенезі.
7. Спілкування як потреба людини. Афіліація - потреба спілкування як соціальної підтримки.
8. Структурні моделі комунікації.
9. Специфіка міжособистісної комунікації.
10. Бар'єри міжособистісної комунікації.
11. Вербальна та невербальна комунікації.
12. Комунікативна компетентність.
13. «Вікна Джогарі» як методика виявлення міри відвертості у спілкуванні.
14. Методика вивчення комунікативного контролю М. Снайдера.
15. Правила і техніки спілкування.
16. Етикет спілкування.
17. «Техніка Франкліна» - техніка запобігання негативного ефекту спілкування.
18. Стратегія уникнення конфліктів Чарльза Осгуда.
19. Визначення понять соціальної дії та соціальної взаємодії (інтеракції) як найпростіших одиниць соціальної діяльності.
20. Теорія соціальної дії у дослідженнях М. Вебера, П. Сорокіна, Т. Парсонса.
21. Взаємодія як контакт між людьми.
22. Механізм соціальної взаємодії.
23. Дослідження взаємодії в концепції «символічного інтеракціонізму».

24. Теорія Д. Міда про поняття міжіндивідуальної взаємодії.
25. Трансактний аналіз Е. Берна.
26. Типи соціальної взаємодії. Соціальні дилеми та шляхи їх вирішення.
27. Поняття соціальної перцепції.
28. Суб'єкт - об'єкт дослідження соціальної перцепції.
29. Формування першого враження про людину.
30. Стереотипізація, ідентифікація, рефлексія міжособистісного сприйняття.
31. Соціально-комунікативний розвиток, як складова становлення особистості.
32. Поняття особистісного і соціально-комунікативного розвитку людини.
33. Напрями і складові соціально-комунікативного розвитку особистості.
34. Людина, як об'єкт і суб'єкт соціалізації.
35. Соціалізація, як соціально-педагогічне явище.
36. Тенденції посилення соціальних аспектів сучасної освіти.
37. Адаптивна концепція соціально-комунікативного розвитку.
38. Ролева концепція соціально-комунікативного розвитку.
39. Критична концепція соціально-комунікативного розвитку.
40. Когнітивна концепція соціально-комунікативного розвитку.
41. Концепція соціального навчання.
42. Психоаналітична концепція соціалізації особистості.
43. Психодинамічна концепція соціалізації особистості.
44. Соціальна педагогіка П. Наторпа.
45. Соціально-комунікативний розвиток дитини в педагогічній системі М. Мотессорі.
46. Саморозвиток, як центральне поняття даної педагогічної системи.
47. Розвиток соціальних здібностей дітей в педагогіці С. Френе.
48. Концепція соціально-комунікативного розвитку в Вальдорфській педагогіці.
49. Ідеї соціально-комунікативного розвитку в працях вітчизняних педагогів-гуманістів XIX – поч. XX ст. (К. Вентцель, С. Гессен, В. Зіньковський, П. Каптерев, М. Корф, С. Русова, К. Ушинський).

50. Класова педагогічна концепція соціалізації (П. Блонський, Н. Крупська, А. Макаренко, С. Шацький).
51. Розуміння проблеми соціально-комунікативного розвитку у вітчизняній науці другої половини ХХ століття (К. Абульханова-Славська, Л. Божович, І. Кон, О. Кононко, С. Рубінштейн, В. Сухомлинський).
52. Теоретико-методологічні засади проблеми соціально-комунікативного розвитку в онтогенезі.
53. Соціальний досвід. Категоріальні ознаки, механізм становлення.
54. Дитинство в системі взаємовідносин «дорослий світ – дитячий світ».
55. Становлення особистості дитини в просторі дитячої субкультури.
56. Самовизначення дитини у процесі соціально-комунікативного розвитку.
57. Соціалізація в системі сучасного виховання.
58. Компоненти педагогічної характеристики процесу соціалізації.
59. Освітній простір, як фактор соціально-комунікативного розвитку особистості.
60. Особливості діагностики рівнів соціально-комунікативної компетентності дітей.
61. Методи соціально-комунікативного виховання.
62. Дитина та дорослий в освітньому просторі.
63. Ідеї гуманітарної парадигми освіти.
64. Механізми взаємодії дорослого з дитиною в освітньому просторі.
65. Роль предметного середовища в соціально-комунікативному розвитку дитини.
66. Ігрові технології у формуванні соціально-комунікативної компетентності.
67. Методика застосування ігор-комунікацій та психологічних ігор.
68. Ступені розвитку професіоналізму: функціональна грамотність, професійна кваліфікація, компетентність й культура особистості.
69. Види професійної компетентності: практична (спеціальна), психологічна, інформаційна, соціальна, комунікативна.

70. Формування соціально-комунікативної компетентності, як проблема підготовки майбутніх фахівців для будь-якої професійної діяльності.
71. Значущість соціально-комунікативної компетентності в професійній діяльності фахівця соціальної сфери.
72. Проблема комунікації і комунікативні категорії: комунікативна особистість, комунікативна свідомість, комунікативна діяльність, комунікативна поведінка, комунікативні здібності, комунікативні конфлікти.
73. Компетенція та компетентність, як основа будь-якої професійної діяльності.
74. Спілкування, як форма навчання комунікативним вмінням і навичкам.
75. Мовленнєва діяльність, як умова розвитку комунікативної компетентності.
76. Педагогічна взаємодія, як організація формування комунікативної компетентності.
77. Комунікативна компетентність як структура, що включає психофізіологічні особливості особистості, соціальну характеристику її статусу, культурний фонд, мовну компетенцію та прагматику особистості.
78. Соціально-психологічні характеристики комунікативної компетентності: прогнозування та програмування комунікативної ситуації; знання та ерудиція; вербальні та невербальні засоби спілкування; управління комунікативною ситуацією; комунікативна культура; орієнтація на соціального партнера.
79. Діагностика та самодіагностика особливостей соціально-комунікативної компетентності.
80. Критерії визначення методів формування комунікативної компетентності: мета навчання; зміст навчального матеріалу; професійна мотивація; необхідність формування комунікативних навичок та вмінь, необхідних у практичній діяльності.
81. Активні методи навчання: проблемні лекції та доклади; ділові ігри; комунікативні тренінги.
82. Моделювання індивідуальної програми підвищення рівня соціально-комунікативного розвитку.

83. Значення інтерактивних ігор у формуванні соціально-комунікативної компетентності.
84. Можливості інтерактивних ігор у подоланні агресії та гніву, рішення проблем і конфліктів, розвиток вміння слухати інших, співчуття, довіра до людей, підняття самоповаги.
85. Організація енергетичної паузи та елементів ефективного воркшопа.

7. Рекомендована література

Основна

1. Андерсон К. Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів. Київ: Наш формат, 2018. 256 с.
2. Бейтс Б. Маленька книжка коучингових моделей. 76 способів допомогти менеджерам максимально ефективно використовувати людський ресурс. Харків: Видавництво «Ранок», 2019. 272 с.
3. Борг Джеймс. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Харків: Ранок: Фабула, 2019. 304 с.
4. Гольдштейн Н.Дж., Мартін С.Дж., Чалдині Р.Б. ТАК. 60 секретів із науки переконувати. Київ: BookChef, 2019. 304 с.
5. Кемп Дж. Спершу скажи «Ні». Інструменти професійного переговорника. Київ: Наш формат, 2019. 256 с.
6. Комунікативна діяльність в державному управлінні: навч. посібник. Авт. кол.: Н. М. Драгомирецька, К.С. Кандагура, А.В. Букач Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2017. 180с.
7. Лівін М. Сторітелінг для очей, вух і серця. Київ: Наш формат, 2020. 184 с.
8. Роум Д. Говори та показуй. Мистецтво створювати надзвичайні презентації. Харків: Віват, 2017. 271 с.
9. Соціально-комунікативний розвиток особистості: навч. посібник / упоряд. І. В. Трубник. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 92 с.

Допоміжна

1. Крикун В. Підштовхування як методологія комунікативного впливу. *Гуманітарні студії: Збірник наукових праць*. 2018. № 31. С. 47-57.
2. Стьопкіна А. С., Трубник І. В. Формування соціально-комунікативної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери. *Духовність особистості : методологія, теорія і практика: збірник наукових праць* / Гол. редактор Г. П. Шевченко. Вип. 1 (100). Сєвєродонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. С. 247-256.
3. Трубник І. В. Соціально-психологічний тренінг як засіб розвитку комунікативних здібностей майбутніх фахівців соціальної сфери *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (педагогічні науки)*. № 1 (339) березень 2021. Ч. I. С. 233-239.
4. Трубник І. В. Формування іміджу майбутнього соціального педагога. *Молодий вчений*. 2017. № 10.1. С. 110-113.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Глигало Ю. В. Соціально-перцептивна компетентність майбутніх фахівців соціальної сфери в процесі професійної підготовки. *Теорія та методика управління освітою* [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://tme.uio.edu.ua/docs/5/11glispt.pdf>.
2. Годлевська Д. М. Формування професійної комунікативної компетентності майбутніх соціальних працівників в умовах педагогічного університету: Автореф. дис... канд. педагог. наук: 13.00.05 / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://disser.org.ua/file35926.html>.
3. Кобзар Т. Л. Комунікативна компетентність: психологічний підхід до проблеми. *Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка* [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/375/2/C1B26889.pdf>.
4. Курят Л. А. Проблеми формування етики спілкування у майбутніх соціальних працівників [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://kuryat.ks.ua/etyka-spilkuvannyasotsialnyh-pratsivnykiv-ta-pedahohiv.html>.

5. Левицька Н. С., Москаленко В. В. Особливості соціально-перцептивної компетентності працівників соціальної сфери. *Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПНУ*. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.nbuu.gov.ua/Portal/soc_gum/Pzpp/.pdf.
6. Полозенко О. В. Розвиток комунікативної компетентності соціальних педагогів у процесі психологічної підготовки. *Науковий вісник НУБіП України. Серія: Педагогіка, психологія, філософія*. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.nbuu.gov.ua/portal/soc_gum/nvnau_ppf//10pov.pdf.
7. Станіславський К. С. Робота актора над собою / К. С. Станіславський; За ред. Ф. Гаєвської, перекл. Т. Ольховського [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.lib.ru/CULTURE/STANISLAWSKIJ/akter.txt>.
8. Федорчук В. В. Основи педагогічної майстерності: навчально-методичний посібник / В. В. Федорчук. Кам'янець-Подільський : Видавець Зволейко Д. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://pedagogika.ucoz.ua/knygy/METODYCHKA-OPM.pdf>

9. Посилання на дистанційний курс

Сторінка курсу в Moodle :

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1109>